

**Projekt**

z dnia 29 października 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....  
RADY MIEJSKIEJ W STRZEGOMIU**

z dnia ..... 2024 r.

**w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego złożonego w dniu 3 lipca 2024 r. przeciwko ważności wyborów Sołtysa oraz Rady Sołeckiej Strzegomia**

Na podstawie art. 18 ust. 1 oraz art. 18b ust. 1 w związku z art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) uchwała się, co następuje:

**§ 1.** W wyniku rozpatrzenia protestu wyborczego złożonego w dniu 3 lipca 2024 r. przez Mieszkańca Strzegomia przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej Strzegomia odbytych w dniu 2 lipca 2024 r. oddała się protest oraz stwierdza ważność wyborów Sołtysa oraz Rady Sołeckiej Strzegomia.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzegomia.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

## UZASADNIENIE

W dniu 03.07.2024 r. do Urzędu Miejskiego w Strzegomiu został złożony wniosek Mieszkańca Strzegomia „o uznanie wyborów Sołtysa Strzegomia odbytych w dniu 2 lipca 2024 r. za nieważne oraz przeprowadzenie ich ponownie w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa jak i standardami”. Treść pisma:

*W związku z wyborami na Sołtysa miasta Strzegom/Rady Soleckiej które odbyły się w dniu 02-07-2024 r. oraz licznymi skargami zgłaszanymi do mnie przez mieszkańców miasta którzy są oburzeni przebiegiem oraz ich formą wnoszą o uznanie przedmiotowych wyborów za nieważne oraz przeprowadzenie ich ponownie w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa jak i standardami.*

*Swój wniosek argumentuje następującymi faktami: wybory decyzją organizatora miały odbyć się w Sali SCK II Strzegom ul. Paderewskiego 2 o godzinie 17:00, z informacji przekazanych przez mieszkańców wynika, że organizator posiadał wiedzę o bardzo dużym zainteresowaniu tymi wyborami mieszkańców miasta a szacunkowe liczby osób które będą uczestniczyć w wyborach oscylowały w okolicy 500 osób. Pomimo tych informacji organizator nie podjął decyzji o zmianie lokalizacji przeprowadzenia wyborów mogąc o tym we wcześniejszym terminie powiadomić wyborców. Zmiana miejsca przeprowadzenia wyborów w dzień ich przeprowadzenia jest niedopuszczalny. Podczas gdy wyborcy gromadzili się w Sali SCK II w Strzegomiu w związku ze znaczną ilością ludzi którzy przyszli na wybory podjęta została decyzja o przeniesieniu ich do Sali SCK II w Strzegomiu ul. Paderewskiego 36. Wiele osób starszych/ z problemami w poruszaniu się które były na Sali SCK I nie dotarły do Sali SCK II i nie kryją swojego rozgoryczenia spowodowanego dezinformacją i chaosem. Osoby które stanęły się do Sali SCK II zostały odsyłane do Sali SCK I a gdy dotarły na miejsce ponownie odsyłano je do Sali SCK II twierdząc, że karty wciąż są tam wydawane. Podczas wydawania kart uprawniających do oddania głosu w Sali SCK I w żaden sposób nie była sprawdzana tożsamość osób zapisujących się na wybory, nie było wymagane okazanie żadnego dokumentu tożsamości, osoby odpowiadające za wydanie kart pytane przez chętnych do głosowania o konieczność okazania dokumentu tożsamości odpowiadały, że nie jest to konieczne i wystarczy wpisać imię, nazwisko oraz złożyć podpis na liście nie określając nawet swojego miejsca zamieszkania co jest kluczowe do otrzymania prawa do oddania głosu w przedmiotowych wyborach. Z relacji wyborców wynika, że obecne tam były osoby nie zamieszkujące w mieście Strzegom oraz osoby które były już głosowaniami wyborczych na Sołtysa we wioskach w których zamieszkują i brały w nich czynny udział. Niespełna 60 osób które pobrały karty do głosowania nie oddały głosu to obrazuje skalę opisywanego przeze mnie problemu*

wywołanego brakiem organizacji jak i dezinformacją. Ponadto w związku z ograniczeniami przestrzennymi Sali SCK I Strzegom wydzielone miejsca do oddania głosu mające zapewnić tajność oddania głosu były nie możliwe do wykorzystania co rodzi wątpliwość o swobodzie oddania głosu na swojego kandydata przez wyborców.

Zgodnie z orzeczeniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w wyroku z dnia 30 września 2008 r. sygn.. Akt III SA/Wr 8/08 oraz zaakceptowaniem poglądu tego orzeczenia przez Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 5 lutego 2013 r. sygn.. akt II OSK 3029/12 gdzie sąd orzekł: Rada Gminy posiada uprawnienia do kontrolowania procedur wyborczych organów jednostek pomocniczych i w ramach tej kontroli ma prawo rozstrzygać protesty wyborcze oraz stwierdzać nieważność wadliwie (niezgodnie z prawem) przeprowadzonych wyborów.

W związku z powyższym wnoszę jak na wstępie o unieważnienie przedmiotowych wyborów oraz ustanowienie ponownego ich przeprowadzenia zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz normami.

W ww. wniosku zostały zawarte informacje o licznych nieprawidłowościach jakie miały wystąpić podczas przeprowadzonych w dniu 02.07.2024 r. wyborów Sołtysa oraz Rady Sołeckiej Strzegomia. W wyniku konsultacji z Zespołem Radców Prawnych tut. Urzędu ww. wnioszek został uznany jako protest wyborczy przeciwko ważności wyborów Sołtysa oraz Rady Sołeckiej Strzegomia.

Zgodnie z Uchwałą Nr 83/18 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 19 października 2018 r. w sprawie zmian Statutu Gminy Strzegom, ww. pismo zostało przekazane do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Strzegomiu celem rozpatrzenia, zaopiniowania oraz przedstawienia Radzie Miejskiej proponowanego stanowiska w sprawie. Komisja, po zapoznaniu się z protestem, zwróciła się z prośbą do Burmistrza Strzegomia, który był organizatorem wyborów sołeckich, o złożenie pisemnych wyjaśnień oraz odniesienie się do zgłoszonych nieprawidłowości, a także o przedstawienie dokumentacji z wyborów. Z odpowiedzi uzyskanej od Burmistrza Strzegomia wynika, że cyt. : „Urząd Miejski w Strzegomiu nie posiadał wiedzy o liczbie osób, które będą brać udział w zebraniu wiejskim planowanym na dzień 02.07.2024. We wszystkich poprzednich wyborach na sołtysa i radę sołecką liczba osób biorących udział w wyborach oscylowała w granicach 100 osób. Lokalem wskazanym w ogłoszeniu było Strzegomskie Centrum Kultury II przy ul. Paderewskiego 2 w Strzegomiu, które może pomieścić 200 osób. W związku z tym że na zebranie przybyło więcej osób, co nie było do przewidzenia, w celu zapewnienia bezpieczeństwa, podjęto decyzję o konieczności przeniesienia wyborów do Strzegomskiego Centrum Kultury przy ul. Paderewskiego 36 w Strzegomiu. Nikt z osób przybyłych na zebranie nie sprzeciwił się tej decyzji. Z informacji uzyskanych od pracownika Urzędu Miejskiego wynika, że od momentu

zmiany miejsca zebrania do godz. 18:10 mieszkańcom którzy przychodzili na zebranie do SCK II, była przekazywana informacja o zmianie miejsca głosowania. Dodatkowo pracownik urzędu, który wychodził ostatni z sali SCK II o godzinie 18:10 wywiesił na głównych drzwiach wejściowych kartkę z informacją o przeniesieniu zebrania do SCK przy ul. Paderewskiego 36 w Strzegomiu. W odniesieniu do zarzutu, że były osoby, które miały problem z poruszaniem informuję, że żadna z tych osób nie zgłosiła wspomnianego przez Pana problemu do pracowników Urzędu Miejskiego w Strzegomiu, którzy zajmowali się obsługą wyborów. Z informacji uzyskanych od pracowników Urzędu Miejskiego w Strzegomiu, którzy obsługiwali wybory, nie wynika aby ktokolwiek został odesłany z Sali przy ul. Paderewskiego 36 do SCK II przy ul. Paderewskiego 2 w Strzegomiu. Decyzja o przeniesieniu wyborów została podjęta przed rozpoczęciem zebrania, a co za tym idzie przed rozpoczęciem wydawania kart do głosowania. Zebranie zostało otwarte dopiero w sali Strzegomskiego Centrum Kultury przy ul. Paderewskiego 36 o godzinie 18:15. Po zamknięciu listy obecności o godz. 18:30 rozpoczęto wydawanie kart do głosowania na sołtysa. Z informacji uzyskanych od pracowników Urzędu Miejskiego w Strzegomiu obsługujących wybory wynika, że nie było sytuacji, aby ktokolwiek został odesłany do Sali SCK II w celu odebrania karty do głosowania. W celu prawidłowego przeprowadzenia wyborów, a w szczególności weryfikacji osób uprawnionych do udziału w zebraniu wiejskim na liście obecności dodano zapis: „Oświadczam, że jestem mieszkańcem wsi, w której odbywają się wybory, faktycznie zamieszkałym na terenie sołectwa, co uprawnia do głosowania w wyborach Sołtysa i Rady Sołeckiej” Zgodnie z art. 233 § 1 Kodeksu karnego „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. W związku z powyższym mieszkańcy podpisując listę obecności wraz z zapisem oświadczyli, że są mieszkańcami sołectwa, a więc osobami uprawnionymi. Taka informacja była także przekazywana mieszkańcom ustnie przez pracowników Urzędu Miejskiego w trakcie wpisywania się na listę obecności. Podczas wyborów na sali były obecne osoby spoza Sołectwa Strzegom, lecz były one jedynie obserwatorami i nie brały udziału w głosowaniu na Sołtysa i Radę Sołecką oraz nie wpisywały się także na listę obecności. Z protokołu z Zebrania Wiejskiego w Sołectwie Strzegom wynika, że wydrukowano 433 szt. kart do głosowania oraz w wyniku tajnego głosowania zgłoszeni kandydaci na sołtysa otrzymali następującą ilość głosów: 372. Pracownicy Urzędu Miejskiego w Strzegomiu w Sali SCK przy ul. Paderewskiego 36 wydzielili miejsce do oddania tajnego głosu. Był to ustawiony stół oddzielony parawanami wyborczymi, który stał przy scenie. Każda osoba oddająca głos miała więc możliwość swobodnego skorzystania z takiego miejsca i dokonania wyboru.

Komisja Skarg Wniosków i Petycji dokonała również analizy dokumentów z wyborów, tj. protokołu z Zebrania Wiejskiego w Sołectwie Strzegom wyznaczonego na dzień 02.07.2024 r. o godzinie 17:00, protokołu Komisji Wyborczej powołanej na Zebraniu Wiejskim w sprawie wyborów Sołtysa Strzegomia, protokołu Komisji Wyborczej powołanej na Zebraniu Wiejskim w sprawie wyborów członków Rady Sołeckiej Strzegomia oraz listy obecności zebrania wiejskiego w Strzegomiu w dniu 02.07.2024 r. W ww. dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości. Skarżący został zaproszony na posiedzenie Komisji w dniu 4 września 2024 r. W rozmowie z Komisją podtrzymał swoje zarzuty przedstawione w proteście oraz zaproponował, aby powtórzyć wybory Sołtysa Strzegomia i zorganizować je na hali OSiR argumentując, że w sali SCK było zbyt mało miejsca, panował chaos i głosowanie nie odbyło się w sposób tajny. W rozmowie z Komisją Skarżący stwierdził również, że nie sprawdzano tożsamości osób i jedna osoba mogła zagłosować 3 razy.

Z ustnych wyjaśnień pracownika obsługującego wybory wynika, że podczas wpisywania na listę obecności, każda osoba otrzymywała kartkę opieczetowaną pieczęcią Gminy Strzegom z numerkiem przypisanym w trakcie podpisu na liście obecności, który następnie był podstawą do otrzymania karty do głosowania. W związku z tym nie było możliwości, aby karty wydawane były kilku osobom.

Zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym oraz par. 72 ust. 3 Statutu Gminy Strzegom wybory na sołtysa i do rady sołeckiej powinny być tajne, bezpośrednie, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, dokonane przez stałych mieszkańców sołectwa. Zasady i tryb wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej został określony w rozdziale IV Statutu Sołectwa Strzegom. Z uzasadnienia wyroku Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 08.06.2011 r. ( II SA/OI 274/11) w sprawie protestu przeciwko wyborom sołtysa i Rady Sołeckiej z powodu braku tajności wynika: "Poszanowanie tajności jest wtedy, kiedy wyboru dokonało zebranie wiejskie, o którym mieszkańcy zostali uprzednio poinformowani, podczas zebrania zgodnie z wymogami została wybrana Komisja Wyborcza, która przeprowadziła wybory, a więc dokonała przeliczenia głosów a potem sporządziła protokół". Inne wymagania np. dotyczące np. stolików czy kotar nie mają uzasadnienia w Statucie Sołectwa. Forma głosowania na ogólnym zebraniu wiejskim jest formą tradycyjną, kto chciał mógł dokonać aktu głosowania tak, aby nikt tego nie widział.

Ustawowy wymóg bezpośredniości głosowania zawarty w art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym oznacza, że każdy kto chce głosować musi to uczynić osobiście. Nie może głosować przez pełnomocnika ani nikogo upoważniać do głosowania. Musi przyjść na zebranie, odebrać kartę do głosowania i zagłosować.

Z analizy treści statutu wynika, że nie przewiduje on oficjalnego złożenia zastrzeżeń, jednakże formuła wyborów na ogólnym zebraniu wiejskim sprawia, że cała procedura wyborcza jest obserwowana przez wszystkich zainteresowanych mieszkańców i mogą oni na bieżąco wskazywać Komisji Wyborczej zaistniałe nieprawidłowości, jeśli rzeczywiście takie wystąpią, a które powinny być na polecenie Komisji Wyborczej niezwłocznie usunięte. Autor protestu, ani żadna inna osoba uczestnicząca w zebraniu zarówno w sali SCK II przy ul Paderewskiego 2 jak i w sali SCK przy ul. Paderewskiego 36 nie wniosły żadnych zastrzeżeń w trakcie wykonywania czynności.

Należy również zaznaczyć, że wybory do jednostek pomocniczych jakimi są sołectwa są bardzo enigmatycznie uregulowane w przepisach prawa samorządowego. Zarówno ustawa o samorządzie gminnym jak i inne przepisy nie zawierają szczegółowych przepisów dotyczących procedury przeprowadzenia tych wyborów, rozpatrywania protestów wyborczych, czy stwierdzenia ważności tych wyborów. Nie odsyłają też w tym zakresie do Kodeksu Wyborczego, który obowiązuje przy wyborach do Rady Gminy czy Burmistrza. Jedyne więc unormowanie prawne zawarte jest w Statucie Sołectwa – w tym wypadku w Statucie Sołectwa Strzegom (Rozdział IV, §22-24 Uchwały Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 25 stycznia 2007r. w sprawie Statutu Sołectwa Strzegom). Zarzuty co do przeprowadzenia wyborów zawarte w złożonych skargach, należy więc analizować i oceniać w kontekście powyższych przepisów statutu. Oceniając stan faktyczny w niniejszej sprawie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, tj. wysłuchania skarżącego, analizy dokumentacji z przeprowadzonych wyborów, wyjaśnień Burmistrza, należy w pierwszej kolejności stwierdzić czy zarzuty wskazane w skargach znalazły potwierdzenie w całości materiału dowodowego. W dalszej kolejności, należy wziąć pod uwagę podstawową zasadę wpływu okoliczności wskazanych w protestach na wyniki wyborów, które się odbyły. Wyłącznie taka ocena, że okoliczności miały wpływ na wyniki wyborów sołeckich, mogłaby być podstawą do uwzględnienia tych protestów, a co za tym idzie unieważnienia wyborów na Sołtysa Sołectwa Strzegom przez Radę Miejską w Strzegomiu. Analizując stan faktyczny wynikający z przedłożonych dokumentów oraz złożonych wyjaśnień Komisja jednogłośnie stwierdziła, że zarzuty podniesione w złożonych skargach nie mogą stanowić podstawy do unieważnienia wyborów w Sołectwie Strzegom.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia komisja stwierdza, że przesłanki unieważnienia wyborów zawarte w art. 36 ustawy o samorządzie gminnym mogą być przedmiotem protestu (jedna, dwie lub kilka) pod warunkiem, że faktycznie przesądzały o wyniku wyborów. Jeśli nie ma takich dowodów Rada nie może unieważnić elekcji, ponieważ zostałyby naruszone przepisy prawa, które powierzają wybór Sołtysa Mieszkańcom (art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym).

Kierując się zasadą państwa prawnego wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP, a także działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa ustanowionego w art. 7 ustawy zasadniczej należy stwierdzić, że możliwość unieważnienia wyborów do organów samorządu wiejskiego powstaje tylko w sytuacji gdy zostały naruszone przepisy prawa ogólnie obowiązującego.

Wobec powyższego stanu faktycznego i prawnego Rada Miejska w Strzegomiu nie stwierdza naruszenia mającego wpływ na wynik Wyborów Sołtysa oraz Rady Sołeckiej Sołectwa Strzegom przeprowadzonych w dniu 02.07.2024 r., oddała protest oraz uznaje wybory za ważne.